

MOMENTS A SA TORRE: “L'EDUCACIÓ VIVA I ACTIVA, UNA FILOSOFIA DE CENTRE”

Joana M. Ramis Femenias
M. Esperança Nicolau Matamales

L'Educació Viva i Activa, una nova manera d'entendre l'escola i les persones que hi formam part. A Sa Torre volem impulsar aquesta nova manera amb la nostra particular metodologia sorgida d'un model eclèctic, inspirada en altres que ja han teoritzat sobre el tema i fruit d'una profunda reflexió que ha sorgit de la formació que hem fet i seguirem fent, deixant-nos acompanyar per tal de fer-ho cada dia un poquet millor.

El nostre model i la nostra metodologia conforma una filosofia de centre que es basa en els punts que segueixen a continuació, en els quals hi profundirem en posteriors articles:

1. ENTRADES I SORTIDES RELAXADES.

Feim entrades i sortides sense presses i sense files, amb una atenció individualitzada per cada infant i cada família. Entenem que per establir un bon vincle de confiança amb les famílies, que ens deixen els seus preuats tresors, aquestes necessiten ser ben ateses, compreses i cuidades. Per això gaudim d'una entrada de mitja hora a Infantil i de quinze minuts a Primària, i una sortida de quinze minuts a tot el centre, per tal de poder donar la benvinguda i acomiadar a cada una de les nostres personetes que ens han acompanyat al llarg del matí. MALAGUZZI (1920-1994) parla d'una

escola amable i acollidora, on s'hi troben bé infants, famílies i educadors/es i aquest és un dels nostres principals objectius.

2. DESIG INNAT DELS INFANTS PER APRENDRE.

MONTESSORI (1870-1952), amb el seu extens treball per trobar una altra manera d'ensenyar, diu que els i les mestres hem de deixar actuar els infants de manera que no hagin de dependre dels adults i, així, fomentar la seva curiositat i creativitat innata. A part d'aquesta gran dona inspiradora i impulsora, molts altres han teoritzat sobre la motivació intrínseca amb la qual venen al món tots els infants,

independentment de la seva procedència.

3. MOMENT D'EXPLOSIÓ CREATIVA.

L'infant neix amb una creativitat que els adults anam *matant* poc a poc. Els infants volen crear, experimentar, manipular. Així, a Sa Torre, intentam cuidar molt els materials que posam a l'abast dels infants, tot té un lloc i un ordre i, sobretot, l'espai on sorgeixen aquests moments d'explosió. En aquests espais sempre tenim en compte els sentits de la vista, del tacte, de l'olfacte i de l'oïda. Cream espais que provoquin el benestar de l'infant i, per tant, així deixar fluir aquesta creativitat innata.

STERN (1924) defensa el concepte d'Educació Creadora i la necessitat de donar llibertat als infants per poder crear, sempre posant al seu abast materials i espais que inspirin aquest poder creador.

4. UN MÓN DE CONEIXEMENTS SENSE IMPOSICIONS.

Treballam molts de continguts, encara que no ho fem tots alhora ni de la mateixa manera. Cada infant experimenta amb els materials proposats i crea els seus propis aprenentatges, que són aquells que segons el seu moment evolutiu necessita. També són aquells que arxivará dins el seu cervellet, ja que

haurà estat un aprenentatge creat per ell mateix i no imposat per un adult que ensenya. L'adult simplement provoca i guia aquest procés d'aprenentatge. WILD (1939-2015) aboga per desenvolupar el potencial de cada una de les persones tenint molta cura dels ambients i materials que aquesta es trobarà, així el propi espai esdevé un element educador més.

5. RESPECTE PER LES ETAPES EVOLUTIVES I LES NECESSITATS AUTÈNTIQUES.

Coneixent i seguint els Estadis de desenvolupament humà, del biòleg suís PIAGET (1896-1980), arribam i respectam les necessitats autèntiques dels infants i no les necessitats imposades pel món dels adults. A l'Etapa d'Infantil i Primer cicle de Primària ens fixam en els Estadis Sensoriomotriu (0-2 anys) i Preoperatiu (2-7 anys). Amb ells, centram la nostra tasca per tal de treballar necessitats com ara l'aprenentatge a través de l'oïda, la vista i el tacte, a través de rutines i hàbits, a través d'una bona adquisició del llenguatge oral, a través del respecte cap a l'egocentrisme i a través del joc. Després ja vendran els aprenentatges a través de la manipulació dels objectes i a través de l'abstracció del pensament i de la metacognició (Estadis de les Operacions concretes, dels 7 als 11 anys, i de les Operacions formals dels 12 anys en endavant).

6. INTEL·LIGÈNCIES MÚLTIPLES.

GARDNER (1943) qüestiona, amb la seva teoria, l'existència d'una sola intel·ligència. Aquest autor concep la intel·ligència des d'una perspectiva

multidimensional i així proposa l'existència de vuit intel·ligències: la lògico-matemàtica, la lingüística, la musical, la cinètico-corporal, la visual-espacial, la naturalista, la intrapersonal i la interpersonal. Entenem i acceptam que l'aprenentatge es donarà si cada infant té l'oportunitat de potenciar la intel·ligència o les intel·ligències dominants des del naixement, així es podran adquirir altres aprenentatges relacionats amb la resta d'intel·ligències.

7. COS I MOVIMENT. JUGAR, JUGAR I JUGAR.

FRÖEBEL (1782-1852) ja defensava una educació basada en el respecte cap a la necessitat de l'infant per aprendre jugant (Pedagogia del joc). En un punt anterior també hem esmentat PIAGET, que apunta el joc com a una de les principals necessitats que defineix l'Estadi Preoperatiu. Són molts autors i

autores que, actualment, defensen el joc com a vehicle principal per aprendre

i que el volen recuperar del desprestigi al qual ha estat sotmès les darreres dècades. L'ECUYER parla de la llibertat interior i del caos controlat del joc lliure en el seu llibre "Educar en el asombro" (2012) o "Educar en l'admiració" (2017). ORAZI dedica tot un capítol al joc, en el seu llibre "Les arracades de la mestra", en el qual exposa tot un seguit d'arguments per defensar la importància del joc com a motor que impulsa l'aprenentatge i el desenvolupament integral de les persones.

8. EMPATIA I ACOMPANYAMENT EMOCIONAL.

Per fer un bon aprenentatge tots sabem que necessitem el cap, però el gran oblidat és el cor. La nostra comunitat educativa té molt present la importància de mimar el cor perquè el cervell funcioni com cal. Després de diferents experiències i reflexions hem arribat a la conclusió que l'acompanyament emocional i l'empatia són dues àrees que no hem de deixar de banda avui en dia en la societat en la qual ens ha tocat viure. Per això, a la nostra gran família, el respecte i l'estimació van per davant qualsevol altre contingut.

Ens inspiram en la teoria de ROGERS (1902-1987), la qual defensa que les emocions necessiten un acompanyament per tal de fer-ne una bona gestió i així deixar fluir els aprenentatges. ■